

NORICE

Norice so virusna okužba, ki jo večina preboli že v otroštvu, saj je izredno nalezljiva. Samo 2.8 % žensk v rodni dobi nima protiteles. Nosečnica, ki je v otroštvu prebolela norice, ima prisotna protitelesa in je zavarovana pred novo okužbo. Če je v stiku z noricami, naj se ne vznemirja. Če ženska ne ve, ali je prebolela ali ne, lahko podatek preveri pri svojem osebnem zdravniku. Če bolezni nima zabeležene, lahko pride do nas in dobi napotnico za pregled protiteles v krvi, cena je 37 evrov. Če so prisotna IgG protitelesa, pomeni da je prebolela.

Če je pa nosečnica v tesnem stiku z noricami ali dobi prve znake bolezni in protiteles nima prisotnih ali ne ve za prebolevnost, jo pošljemo na infekcijsko kliniko, da v primeru negativnih protiteles dobi imunoglobuline(protitelesa).

Ženska, ki ne ve, če je prebolela norice in v prihodnosti načrtuje nosečnost, se lahko proti noricam cepi na NIJZ Kranj. Pred tem pride do nas, da jo pošljemo na pregled protiteles. Oboje je samoplačniško. Nosečnic se pa ne cepi.

PETA INFEKCIJSKA BOLEZEN

Povzročitelj pete bolezni je parvovirus B19

Inkubacija (to je čas od okužbe do pojava izpuščaja) traja od 4 do 20 dni. Bolniki so najbolj kužni nekaj dni pred pojavom izpuščaja, ko se zdi da oseba preboleva običajen nahod in preden se pojavi izpuščaj ali bolečine in otekline v sklepih. V času jasno izraženega izpuščaja običajno niso več kužni za okolico, zato se lahko vrnejo na delovno mesto, vrtec ali šolo

Parvovirus B19, se prenaša kapljično z izločki ustne votline in zgornjih dihal, ali neposredno preko bližnjih stikov z osebo na osebo, predvsem v družini ter vrtcih in šolah. Možen je tudi posreden prenos preko okuženih površin. Virus se ne prenaša z blatom ali urinom. Ob stiku z bolnikom lahko možnost okužbe ali njenega širjenja najboljše zmanjšamo s strogimi ukrepi osebne higiene kot so pogosto in temeljito umivanje rok z milom in vodo, uporaba lastnega jedilnega pribora in izogibanje tesnemu stiku z obolelim.

Za bolezen so dovzetni vsi, ki te bolezni še niso preboleli. Okužba v večini primerov zapušča doživljenjsko imunost (odpornost).

Okužba pri več kot četrtini okuženih poteka brez simptomov. Pri ostalih se simptomi običajno pojavijo od 4 do 14 dni po okužbi. Začetni simptomi pete bolezni so običajno blagi in zajemajo: povišano telesno temperaturo, izcedek iz nosu in glavobol. Po nekaj dneh slabega počutja, vročine in potenja (ta faza ni očitna pri vseh bolnikih) se pojavi rdečkast izpuščaj na licih (spominja na metulja ali oklofutana lica), ki se kasneje lahko razširi še na trup in ude. Ta

izpuščaj je tipičen za peto bolezen ter je bolj pogost pri otrocih. Izpuščaj lahko srbi, zlasti na podplatih. Izpuščaj se lahko razlikuje glede na intenzivnost in običajno izgine v 7 do 10 dneh, vendar se lahko ponavlja še več tednov. Pri obolelih se lahko pojavijo tudi bolečine in otekline v sklepih, ki so pogostejše pri odraslih, zlasti ženskah. Pri odraslih je potek okužbe običajno težji kot pri otrocih.

Približno polovica nosečnic je imuna na parvovirus B19, tako da le-te običajno ne zbolijo.

Bolezen ima pri nosečnicah, ki niso imune, ima običajno blag potek in predstavlja nizko tveganje za njihov plod. Redko pa se pri plodu lahko razvije huda anemija. To se zgodi v manj kot 5 – 10 % vseh primerov nosečnic, okuženih s parvovirusom B19 ter bolj pogosto v prvi polovici nosečnosti.

Nosečnica, ki ima simptome bolezni ali je bila v tesnejšem stiku z bolnikom s peto boleznijo v času kožnosti naj pokliče, da jo pošljemo na odvzem protiteles. V primeru sveže okužbe otroka bolj spremljamo.

Nosečnice in ženske, ki načrtujejo nosečnost in so veliko v stiku z otroki in ne vedo, če so prebolele, se lahko oglasijo, da jo napotimo na samoplačniški odvzem protiteles. Cena je 37 evrov.

Specifičnih zdravil in cepiva proti tej bolezni še ne poznamo.